

T.B.M.M.

İYİ PARTİ

GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 19.11.2025

Sayı : 588

10/3418

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'ye tatile gelen dört kişilik bir ailenin İstanbul Ortaköy'de midye ve kumpir tüketmelerinin ardından kısa süre içinde ağır gıda zehirlenmesi yaşamaları; iki küçük çocuğun ve ardından annenin hayatını kaybetmesi, babanın ise entübe edilmesiyle sonuçlanan olay, ülkemizde gıda güvenliği, sokak gıdası denetimleri, kabuklu deniz ürünlerindeki biyotoksin riski ve turistik bölgelerdeki hijyen uygulamalarına ilişkin ciddi soru işaretleri doğurmuştur. Bu olay yalnızca bireysel bir trajedi değil, kamu sağlığının bütününe ilişkin yapısal sorunları görünür kılan bir gösterge niteliğindedir.

Sokak gıdalarının yaygın tüketildiği bölgelerde seyyar satıcıların denetim süreçleri, kabuklu deniz ürünlerinin toksin izleme mekanizmaları, soğuk zincir kontrolü, laboratuvar kapasitesi, numune analiz standartları ve turizm yoğun bölgelerde yapılan gıda güvenliği uygulamalarının etkili olup olmadığı kamuoyu tarafından bilinmemektedir. Tüm yönleriyle ele alınması gereken bu olayın, benzer vakaların önlenmesi için Meclis tarafından kapsamlı biçimde araştırılması gerekmektedir. Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Hakan Şeref ÖLGÜN
Afyonkarahisar Milletvekili

GEREKÇE

İstanbul Ortaköy’de seyyar satıcıdan midye ve bir işletmeden kumpir tüketen dört kişilik bir yabancı turist ailesinin kısa süre içinde ağır gıda zehirlenmesi tablosuna girmesi; iki çocuğun, ardından annenin hayatını kaybetmesi ve babanın entübe edilmesi, Türkiye’de gıda güvenliği sisteminin işleyişine dair ciddi bir uyarı niteliğindedir. Bu olay, sokak gıdası satışının yoğun olduğu bölgelerdeki denetim mekanizmalarının yeterliliği, kabuklu deniz ürünlerinde birikebilen biyotoksinlerin izlenmesi, laboratuvar kapasitesinin kapsamı, turistik merkezlerde halk sağlığının korunması ve gıda güvenliğine ilişkin kurumsal koordinasyon gibi birçok yapısal sorun alanını aynı anda gündeme getirmiştir. Kabuklu deniz ürünlerinde görülen biyotoksinler, özellikle paralitik, diyaretik veya amnestik toksinler, uygun koşullarda izlenmediğinde ölümcül sonuçlara yol açabilmektedir. Bu toksinlerin kaynağı olan fitoplankton türlerinin deniz sıcaklıkları, akıntı ve kirlilik gibi çevresel faktörlerden etkilenecek dönemsel yoğunluk artışları yaşamayı, riskin sürekli ve dinamik olduğunu göstermektedir. Bu nedenle, gelişmiş ülkelerde kabuklu deniz ürünlerine yönelik düzenli toksin taramaları, su kolonunun analiz edilmesi, numune istasyonları ve laboratuvarlar üzerinden kurulan erken uyarı sistemleri bulunmaktadır. Türkiye’de ise bu konuda sınırlı ve düzensiz çalışmalar yapıldığı bilinmekte, ulusal bir standart bulunup bulunmadığı tartışma konusu olmaktadır.

Sokak gıdalarının denetimi ise ayrı bir sorun başlığıdır. Turistik yoğunluğun büyük olduğu bölgelerde seyyar satıcıların büyük bölümü ruhsatsız, izlenemez ve kayıt dışı faaliyet yürütmektedir. Denetimlerin sıklığı, yaptırımların caydırıcılığı, numune alım süreçlerinin etkinliği ve satış noktalarının hijyen koşulları konusunda kamuoyuna açık veri bulunmamaktadır. Çok sayıda insanın temas ettiği bu bölgelerde sokak gıdalarının denetimsizliği, yalnızca zehirlenme riski değil, ülkenin turizm güvenliği açısından da önemli bir tehdit oluşturmaktadır.

Laboratuvar altyapısı ve gıda numunelerinin analizi de olayın merkezindeki kritik unsurlardandır. Toksin analizlerinin hangi yöntemle yapıldığı, laboratuvarların kapasitesi, personel yeterliliği, tespit edilen bulguların doğruluk payı, numune zincirinin korunması ve analiz sonuçlarının kamuoyuna zamanında aktarılması şeffaflık açısından hayati önem taşımaktadır. Bu süreçlerin gecikmesi, hem olası toksin kaynaklarının tespitini zorlaştırmakta hem de benzer risklerin başka bölgelerde devam edip etmediğine ilişkin belirsizlik yaratmaktadır.

Turistik bölgelerde gıda güvenliği standartlarının geliştirilmesi, denetimlerin artırılması, seyyar satıcıların kayıt altına alınması, kabuklu deniz ürünlerinde toksin taramasının ulusal bir program hâline getirilmesi, laboratuvar ağının güçlendirilmesi ve kamu sağlığı ile ilgili bilgilerin şeffaf biçimde paylaşılması hem yerli halkın hem de turistlerin güvenliği için zorunludur. Bu olay, münferit bir kaza olarak görülemez; aksine, gıda güvenliği alanında kapsamlı bir yenilenmeye duyulan ihtiyacın çarpıcı bir göstergesidir. Tüm bu nedenlerle, konunun bütün yönleriyle araştırılması amacıyla bir Meclis Araştırması açılması gerekmektedir.

İSİM - SOYİSİM	BÖLGE	İMZA
Ayyüce Türkeş TAŞ	Adana	
Turan YALDIR	Aksaray	
Almet Eref FAKIRABA	Ankara	
Yüksel ARSLAN	Ankara	
Ugur POYRAZ	Antalya	
Ömer KARAKAŞ	Aydın	
Yüksel Sekuk TÜRKÜĞLU	Bursa	
Hasan TOKTAŞ	Bursa	
Mehmet AKALIN	Edirne	
Mehmet Mustafa GÜRBAN	Gaziantep	
Adnan Şefik GÜRKIN	Hatay	
Burak AKBURAK	İstanbul	
İsmail BEYAZ	İstanbul	
Hüsmen KIRKPINAR	İzmir	
Burhanettin KOCAMAR	Mersin	
Metin ERGUN	Muğla	
Sekim TAŞCI	Tekirdağ	
Yavuz AYDIN	Trabzon	
Aliullah KAYALAR	Yozgat	
Yasin ÖZTÜRK	Denizli	